

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ

سوال تحلیلی کتاب سوال

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
أَقْرَأَ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ (١) خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ (٢) أَقْرَأُ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ (٣) الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ (٤) عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ (٥) كَلَّا إِنَّ الْإِنْسَانَ لِكَيْطَنِي (٦) أَنْ رَأَاهُ اسْتَغْنَى (٧) إِنَّ إِلَى رَبِّكَ الرُّجْعَى (٨) أَرَأَيْتَ الَّذِي يَنْهَى (٩) عَبْدًا إِذَا صَلَّى (١٠) أَرَأَيْتَ إِنْ كَانَ عَلَى الْهُدَى (١١) أَوْ أَمَرَ بِالتَّقْوَى (١٢) أَرَأَيْتَ إِنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّى (١٣) أَلَمْ يَعْلَمْ بِأَنَّ اللَّهَ يَرَى (١٤) كَلَّا لَئِنْ لَمْ يَنْتَهَ لِنَسْفَعًا بِالنَّاصِيَةِ (١٥) نَاصِيَةٍ كَاذِبَةٍ خَاطِئَةٍ (١٦) فَلْيَدْعُ نَادِيَهُ (١٧) سَدِّعُ الزَّبَانِيَةَ (١٨) كَلَّا لَا تَطِعُهُ وَاسْجُدْ وَاقْتَرِبْ (١٩)

به نام خداوند بخشنده مهربان

١. بخوان (این کتاب را با شروع) به نام پروردگارت، آن که (همه آفریده‌ها را او) آفرید.
٢. انسان (فرزند آدم و حوا) را از لختی خون بسته شده آفرید.
٣. بخوان (و تردیدی به خود راه مده) در حالی که پروردگار تو کریم‌تر (از همه کریمان) است (و می‌تواند تو را از غیر راه عادی خوانا کند).
٤. آن کس که (بشر را) به وسیله قلم علم آموخت.
٥. به انسان آنچه را که نمی‌دانست آموخت.
٦. چنین نیست (که آنها این نعمت‌ها را شکر کنند بلکه) به یقین انسان طغیان می‌کند،
٧. از اینکه خود را بی‌نیاز بیند.
٨. بی‌تردید بازگشت (همه زنده‌ها پس از مرگ) به سوی پروردگار توست.
٩. به من خبر ده، آیا آن کسی که بازمی‌دارد،
١٠. بنده‌ای را وقتی که نماز می‌خواند (آیا مستحق عذاب نیست)؟!
١١. به من خبر ده، اگر (آن کس که نماز می‌خواند) بر پایه هدایت باشد،
١٢. یا (دیگران را) به تقوی فرمان دهد (آیا بازداشتن او سزاوار است)؟!
١٣. به من خبر ده، اگر (این نهی کننده، حق را) تکذیب کند و روی بگرداند (آیا مستحق عقوبت نیست)؟!

۱۴. آیا ندانست که خداوند (همه اعمالش را) می‌بیند؟!

۱۵. چنین نیست (که می‌پندارد عذابش نمی‌کنیم)، مسلماً اگر (از عنادش) باز نایستد موهای پیشانیش را می‌گیریم و (به سوی عذاب) می‌کشیم.

۱۶. پیشانی دروغگویی خطاکار را.

۱۷. پس (اگر خواهد) همشینان خود را (برای یاریش) فرا خواند.

۱۸. ما هم مأموران آتش را فرا می‌خوانیم.

۱۹. چنین نیست (که او بتواند کاری بکند)، هرگز از او اطاعت مکن و (به خدای خود) سجده نما و تقرب جوی.

الف) سوره مبارکه علق را بر اساس حقایق و ... تفکیک کنید.

صفات	نتایج و عواقب	اعمال و بروزات	تعاریف و عقاید	حوادث و رخدادها	حقایق

در این سوره نیز سؤال در میانه سوره فرد را به حقایق مرتبط می‌کند. برای بررسی سوره می‌توان با محوریت پرسش، تدبر خود را آغاز کرد. سؤال نقش جهت‌دادن، سوق دادن و برانگیختن به سمت نیاز و مسائل حقیقی و یا مسائل حقیقی دارد و به شدت نافذ و اثرگذار است.

ب) سوره را با محوریت پرسش تحلیل کنید. این سؤالات به شرح زیر است:

۹) به من خبر ده، آیا آن کسی که بازمی‌دارد،

۱۰) بنده‌ای را وقتی که نماز می‌خواند (آیا مستحق عذاب نیست)؟!

۱۱) به من خبر ده، اگر (آن کس که نماز می‌خواند) بر پایه هدایت باشد،

۱۲) یا (دیگران را) به تقوی فرمان دهد (آیا بازداشتن او سزاوار است)؟!

۱۳) به من خبر ده، اگر (این نهی کننده، حق را) تکذیب کند و روی بگرداند (آیا مستحق عقوبت نیست)؟!

۱۴) آیا ندانست که خداوند (همه اعمالش را) می‌بیند؟!

همچنین مسائلی که در سوره وجود دارد به دو دسته تفکیک می‌شود:

دسته اول: مسائل مربوط به نیاز حقیقی مانند قرائت و نماز است

دسته دوم: مسائل مربوط به نیاز کاذب مانند نهی بنده از نماز و تکذیب است.

ج) سوره را بر اساس این دو دسته نیاز مورد بررسی قرار داده و نتایج را ثبت کنید.